…: Constitutio qua ampliatur Episcopis facultas impertiendi benedictionem etc.

Teol. 1569.

SANCTISSIMI IN CHRISTO PATRIS, ET DOMINI NOSTRI, DOMINI BENEDICTI *DIVINA PROVIDENTIA* PAPÆ XIV. CONSTITUTIO,

QUA

Ampliatur Episcopis facultas impertiēdi Benedictionē cum Indulgentia plenaria fidelibus in mortis articulo constitutis; etiam per alios, tam in Civitatibus, quàm in Diœcesibus ab ipsis subdelegatos.

IMPRESSUM ROMÆ 1747.

REIMPRESSUM POSNANIÆ, Typis Academicis. 1748.

BENEDICTUS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI,
Ad perpetuam rei memoriam.

PIa Mater Catholica Ecclesia, de æterna Filiorum suorum salute inprimis sollicita, qvum hanc intelligat ab extremo ipsorum mortis articulo potissimùm pendere, nunquam prætermisit omnibûs eos subsidiîs pro hujusmodi temporis necessitate opportunîs juvare atque instruere, tam iîs nimirum, quibûs opus esset ad æterna præcavenda supplicia, quàm quæ apta & salubria forent ad evitandas pœnas temporibûs definitas, quas in altera vita humanis plerumque spiritibus, etiam di-

Ecclesiæ pia cura erga moribundos fideles.

dimiſſô mortalis culpæ, æternæque pœnæ reatu, in Purgatorio igne luendas manere non ignorat. Quamobrem, licèt ex veteri ſimul & recenti Eccleſiæ diſciplina, graviorum quorumdam criminum abſolutio Romano dumtaxat Pontifici in univerſo Chriſtiano Orbe, aliorũ autem ſingulis Eccleſiarũ Præſulibus in eorum Diœceſibus, reſervata fuerit, attamen adveniente unicuique Fidelium ſupremo migrationis die, omnes hujuſmodi abſolutionum reſervationes ceſſare, & cuilibet Sacerdoti liberam & plenã facultatem eſſe quemcumque pœnitentem à quibuſcumque peccatis & criminibus, necnon Eccleſiaſticis ſententiis atque cenſuris abſolvendi, providè decla-

Ut & à peccatis abſolvãtur.

ra-

ratum fuit. Præterea qvum in Ecclesia immensus, & inæstimabilis existat Thesaurus spiritualis, ex infinitis constans satisfactionibus Passionis, & mortis Domini Nostri JESU Christi, ac præterea ex meritis, & satisfactionibus gloriosæ Virginis Genitricis Dei MARIÆ, omniũq; Sanctorum, & Electorum, cujus Thesauri dispensationem Salvator Noster Beato Petro Apostolorum Principi ejusque in perpetuum Successoribus tradidit; hoc semper summô studiô curârunt Prædecessores Nostri Romani Pontifices, ut illius divitias in moribundos Fideles largè diffunderent, & maxima omnium amplitudine, quæ Indulgentia Plenaria nuncupatur, cujusque impertiendæ jus in Apo-

Et promeritas pœnas evadant.

ſtolica Sede unicè reſidet, ipſis potiſſimùm applicarent; quam quidẽ in rem Epiſcopis per Eccleſias cõſtitutis vices ſuas cum opportunis facultatibus delegârunt; ne ullus in Orbe Terrarũ angulus eſſet, ubi Catholicæ Religionis profeſſoribus hujuſmodi adjumenti copia deeſſet, pro extremo illo momento, quô ipſorum ſalutis cauſa in diſcrimen adducitur.

Forma Indultorum pro largitione Indulgẽtiæ Plenariæ in articulo mortis, Epiſcopis concedi ſolit.

Hactenus hujuſmodi facultas Epiſcopis concedi conſvevit, Põtificis nomine & auctoritate, per privatas Epiſtolas ipſius Secretarii Brevium ſecretorũ, qui expoſitâ Pontifici petitione pro parte cujuſque Epiſcopi, & pro ſpirituali utilitate ipſius ſubditorum ad ſe delatâ, reſcribere ſolebat, petitam facultatem ab

ipſo

ipſo Pontifice eidem indulgeri, *ad Triennium proximum*; hâc tamen lege, ut ipſe eâ uteretur, nimirum Benedictionem impertiret, & Indulgentiam plenariã ægrotis in mortis articulo conſtitutis largiretur *per ſe ipſum immediatè*, vel, quatenùs Epiſcopum Suffrageneum haberet, *per Dominum Suffraganeum ſuum*; nec, niſi neceſſitate cogente, & quidem nocturno tempore, alium Sacerdotem in ſingulis peculiaribus caſibus ſubdelegare poſſet: *Ubi verò præciſa neceſſitas exegerit, ac inſimul noctis tempore dumtaxat, idem permittitur, ut alicui Sacerdoti pio, per Dominationem Veſtram qualibet vice eligendo &c. communicare valeat*; quò verò ad Moniales, Ordinarii earum Cõfeſ-

fessarii operâ in eum finem uteretur.

Eorum ampliatio aliàs expetita fuit.

Hanc porrò facultatẽ, prout in hujusmodi Literis concedebatur, Ecclesiarũ Pastores jamdudum judicârunt angustis nimium limitibûs circumscriptã, non solùm ob breve Triennii spatium ipsi præfinitum; verùm etiam quia, propter relatas leges circa illi9 usum præscriptas, ab hujusmodi Indulgentiæ Plenariæ beneficio excludi videbãt plerosque fideles sibi subjectos, præsertim verò eos, quos extra ipsorum Residentiæ locum, & in remotis Diœcesum regionibus infirmari contingeret; nec defuerunt instantiæ Vicariorũ Capitularium, & Vicariorum Apostolicorum, sicut etiam Prælatorum inferiorum Territorium

se-

ſeparatum habentium, cum activa in Clerum & Populum jurisdictione, qui eandem facultatẽ Epiſcopis concedi ſolitam, ſibi quoque tribui poſtulârunt; quibus de rebus actum fuit die XXII. Novembris MDCCX. in Congregátione S. R. E. Cardinalium Indulgentiis, & Sacris Reliquiis præpoſitâ, cujus Conſultoris officium in minoribus tunc cõſtituti obtinebamus; ſed nihil tunc temporis eſt innovatum, reſque in priori ſtatu relicta fuit.

Cùm verò deinceps alterum quoque munus Secretarii Congregationis Decretorum Concilii Tridentini interpretis Nobis in minoribus pariter degentibꝰ demandatum fuiſſet; inſtante Epiſcopo Mazariæ tunc exiſten- *Congregatio Cõcilii in eundem ſenſum devenit.*

te, duo dubia eidem Congregationi definienda proposuimus, unum videlicet, an stante dispositione præmissarum Epistolarū Secretarii Brevium, ut scilicet Episcopus pro impertienda Monialibus benedictione, & indulgentia plenaria eisdem in articulo mortis applicanda, earum Confessarii operâ uteretur, licitum sit Episcopo Monasterii Claustra ingredi, ut hujusmodi pium opus per se ipsum adimpleat; alterum verò, quatenùs id Episcopo permittatur, an, & à quibus comitatus Monasteriū ingredi debeat, super quibus, perpenso folio à Nobis pro hujusmodi quæstionum elucidatione de more exarato, die x. Maij Anni MDCCXXVII, responsū fuit, ad primum: Licere Episco-

ſcopo, quoties voluerit, ad impertiendam benedictionem Moniali in mortis articulo conſtitutæ Monaſterium intrare: Ad ſecundũ; Epiſcopo ad hunc effectum intra Monaſterii ſepta ſe conferenti comites eſſe debere Confeſſarium ordinariũ ipſius Monaſterii, aliumque Sacerdotem ipſius Epiſcopi arbitrio eligendum. Reſcripto autem additum fuit: *Et ad Dominum Secretarium cum Eminentiſſimo Secretario Brevium*; quibûs nimirum verbîs Nobis demandatum fuit, ut cùm bonæ memoriæ Cardinali Oliverio noncupato, tunc Brevium ſecretorum Prædeceſſoris Noſtri Benedicti Papæ XIII. Secretario, ageremus, pro ampliatione facultatum in memoratis Epiſtolis cõten-

tentarum, quarum formulam à Nobis in folio tunc eidem Congregationi, ut præfertur, exhibito, integrè insertam, ipsa Congregatio paulò arctioribûs conclusam limitibûs judicavit:

Neque porrò omisimus injunctum Nobis onus agendi cum præfato Cardinali Brevium Secretario quamprimùm implere; verùm quum paulò post ab eodem Benedicto Prædecessore in Collegium S. R. E. Cardinalium cooptati, ad regendam Episcopalem Anconitanam Ecclesiam Nos contulerimus, ex qua bienniô post ad Metropolitanam Bononiensem translati fuimus, non licuit Nobis negotium istud ad optatum finem perducere.

Pōtificis experiē tia in E- Interim verò, quum non minùs pro Anconitano, quam pro Bono-

no-

nonienſi Populo, hujuſmodi facultatem indulgentiæ plenariæ moribundis fidelibus impertiēdæ ab Apoſtolica Sede, ut par erat, expetitam, juxta conſvetam formam, ac ſuperiùs, enūciatîs limitibûs circumſcriptam obtinuiſſemus; ipſo ſtatim uſu, & propriâ experientiâ, in eas incidimus difficultates, quæ & Anno MDCCX. ut præfertur, in Cōgregatione SacrisReliquiis & Indulgentiis præpoſita, à Nobis tamquā Conſultore propoſitæ fuerant; quæque deinceps Anno MDCCXXVII. alteri Congregationi Cardinalium Concilii Tridentini interpretū à Nobis etiam, pro Secretarii munere, expoſitæ, cauſam dederunt memoratæ conſultationi cum Secretario Brevium intro-

piſcopalis Officii ædministratione

du-

ducendæ. Etenim tum in Anconitanæ, tum verò in amplioris Bononienſis Eccleſiæ regimine, animadvertimus, ob interdictam Nobis hujuſmodi facultatis ſubdelegationem, omnes plerumque Diœceſis habitatores hôc tantô ſpirituali beneficiô ſummis ſuis temporibus orbatos manere; & quidem cum irreparabili damno, deficientibûs per Diœceſim Collegiîs Clericorum Regularium Miniſtrantium Infirmis, quibus à felicis recordationis Prædeceſſore Noſtro Alexandro Papa VII. per literas die xv. Januarii Anni MDCLVI. datas, & perpetuò valituras, indultum fuit, ut Chriſtifidelibus in mortis articulo conſtitutis Benedictionem, cum indulgentia plenaria impertiri valeant; nec

nec aliîs extantibûs Cœnobiîs Regularium, quibus, pro Confratribus piarum quarumdam Societatũ ab eorum Ordinibus institutarum, similia Indulta & Privilegia ab Apostolica Sede concessa fuerunt. Quod verò spectat ad Incolas ipsius Civitatis, siquidem hæc, ut Bononia est, frequenti Populô sit referta, quum facultas substituendi non aliter in præfata Epistola tribuatur, quàm in casu præcisæ necessitatis cum nocturno tempore cõjuncto, cum magno animi Nostri dolore experti sumus Paternæ hujusmodi charitatis actus erga dilectos inChristo Filios nostros, non eâ assiduitate, quâ cupiebamus, per Nos ipsos præstari posse. Nam præterquam, quod necesse habebamus

Episcopalis vitæ assidua occupatio. mus nonnullis per annum mensibus à Civitate abesse, ut, juxta præscriptum Sacræ Tridentinæ Synodi, si non totam, saltem aliquam illius amplæ Diœcesis partem singulîs annîs coram invisendo, corrigendo, docendo, & Sacramentum Confirmationis visitatis plebibus ministrando lustraremus; jam in ipsa Civitate degentes, nullam ferè diurni temporis horam, vel à Divinis rebus, vel à Pastoralis Officii occupationibus vacuam habebamus; dum pro occurrentium negotiorum expeditione, nunc adeuntium postulationibus, nunc Ministrorum relationibus, nunc Congregationum consultationibus operam dare oportebat; recurrentibus autem Ordinationum temporibus, vel

eve-

evenientibus Ecclesiarum Parochialium vacationibus, aut cessantibus Confessariorum facultatibus, quas, ad nova de ipsis experimenta identidem capienda, nonnisi temporibus definitas iisdem concedere consvevimus, Examina atque Concursꝰ sine Nobis haberi non permittebamus. Et sanè, si quis Episcopalis vitæ conditiones, ut verè se habent, considerare velit, facilè agnoscet, majorum Civitatum Episcopos ferè redactos esse ad hujusmodi Benedictionis, & Indulgentiæ beneficium aliquibus dumtaxat Personis, vel genere, vel aliis qualitatibus conspicuis, & quidem instantibus, & postulantibus, exhibendum; pauperibus autem & humilioribus, ob præclusam sibi,

extra neceſſitatis, & noctis tempora, ſubdelegandi facultatem, vix unquam ſuccurrere poſſe.

Objectũ adverſus frequentes cõceſſiones Indulgẽtiæ Plenariæ in articulo mortis diluitur.

Quod Si ſatis momenti, & authoritatis haberet ſententia, à non nemine propoſita, Plenariam ſcilicet Indulgentiam in mortis articulo concedendam non eſſe, niſi his, quorum eximia in Eccleſiam merita extitiſſent; eâ nimirum de cauſa, quod quum pro hujuſmodi Indulgentiæ conſeqvutione, vel nullum omninò opus injungi, vel nonniſi morientis ſtatui, & viribus accomodatum imponi poſſit, præterita dumtaxat in Eccleſiam merita, cum extrema præſenti neceſſitate conjũcta, locum ſupplere poſſint aliorum operum, quæ cæteroquin ad Plenariam Indulgentiam adipi-

pi-

pîscendam præscribi solent; nihil profectò esset, cur aliquid nunc à Nobis innovando statueretur. Verùm Prædecessorũ nostrorũ hac in re agendi ratio, relatæ opinioni cõtraria dignoscitur. Ut enĩ multas prætereamus concessiones Indulgentiæ Plenariæ morientibus fidelibus indistinctè applicandæ; quænã porrò, & quam magna in Ecclesiã promerita fuisse dicemus eorũ, qui quatuor ab hinc sæculis, pestifera lue per Angliam grassante, ex hac vita decedebant? quibus tamen omnibus, dummodo sacramentaliter confessi, & Sacra Cõmunione refecti fuissent, Prædecessores Nostri Clemens Papa VI, & Gregorius Papa XI. Benedictionem cum Indulgẽtia Plenaria per Legatos suos im-

pertiri non recusârunt. Sed & ipſa Congregatio Indulgentiis & Sacris Reliquiis præpoſita jam uſque ab Anno MDCLXXV. die XXIII. Aprilis, re diligēter perpersâ, cenſuit, Indulgentiæ Plenariæ largitionem in eos etiam, qui ſingularibûs in Eccleſiam meritîs nequaquam excellerent, rectè, & utiliter conferri, atque diffundi.

Pōtificis benignitas veteribus & recētib9 exemplis innititur.

Quapropter Apoſtolicæ charitatis noſtræ viſcera dilatātes, & tam veteribus, quàm recentioribus Eccleſiaſticæ benignitatis exemplis inhærentes; ſiquidem extat illuſtre monumentū tertii Eccleſiæ ſæculi in Epiſtola Sancti Cypriani, quæ in novis Editionibus impreſſa eſt *numero XII.* quâ ſcilicet, in eorū gratiam, qui Libellos Martyrū obti-

obtinuerant, & in mortis periculo versabantur, quum ipse æstivis ardoribus præpediretur, quò minùs, ut optaverat, ad eos reconciliandos sese conferre posset; permittit ut id, vice sua à quocumque Presbytero, aut etiam Diacono, præstari queat; novissimis verò temporibus, ex secunda Mediolanensi Provinciali Synodo constat, à felicis recordationis Prædecessore Nostro Gregorio Papa XIII. omnibus Episcopis illius Provinciæ concessum fuisse, non solùm ut ipsi Benedictionem cum indulgentia plenaria moribundis Fidelibus impertiri, sed etiam ut aliis hujusmodi facultatem liberè subdelegare possent: his igitur, aliisque exemplîs, necnon rationibûs superiùs relatîs per-

moti, hac Noſtra perpetuò valiturâ Conſtitutione novas in hac materia regulas præfinire, quodque olim, ut præmiſimus, de alterius ſententia deliberandum Nobis fuerat, nunc deniũ de conceſſa Nobis Apoſtolicæ poteſtatis plenitudine abſolvere, ac perficere conſtituimus.

Indulta ad triennium cõ cessa confirmãtur & amplicantur ad vitam, seu &c.

Itaque primùm volumus atque decernimus, ut quæ facultates impertiendi Benedictionẽ cum indulgentia plenaria fidelibus in mortis articulo conſtitutis, Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus, Archiepiſcopis, & Epiſcopis nunc exiſtentibus à Nobis, vel à Prædeceſſoribus Noſtris ad hunc diẽ conceſſæ reperiuntur, licet illæ in conſvetis Epiſtolis Secretarii Brevium ad Triennium dumtaxat

xat, vel aliàs ad definitum tempus indultæ fuerint, nihilominus præsentis nostræ Constitutionis vigore eò usque in suo robore maneant, quoad iidem Antistites earum Ecclesiarum, atque Diœcesum regimen obtinebunt, quarum favore & intuitu easdē facultates à Nobis & ab Apostolica Sede impetrârunt. Nos enim eas ad omne tempus hujusmodi, motu proprio, & auctoritate præfata, atque earumdem præsentium Literarum serie, extendim9, & prorogamus.

Adjecta facultate subdelegādi in Civitatib9 & Diœcesibus, etiam de die.

Utque præterea unusquisque ex Antistitibus præfatis, unum, aut plures pios Sacerdotes, sive Sæculares, sive Regulares, prout necessarium fore judicabunt, in eorum Civitatibus subdelegare valeant, qui, dum ipsi An-

tiſtites aliquô legitimô impedimentô detinebuntur, quamvis hujuſmodi impedimētum diurno tempore occurrat, eorum vice, Benedictionem hujuſmodi cum indulgentiæ plenariæ applicationeChriſtifidelib9in præfato articulo conſtitutis impertiantur; alioſque ſimiliter per Diœceſim Sæculares, aut Regulares Sacerdotes, quotquot pro numero animarum in Diœceſibus exiſtentium neceſſarios judicaverint, ad prædictum effectum deputare, & ſubdelegare poſſint, necnon eoſdem à ſe deputatos & ſubdelegatos removere, alioſque in eorum locum pro ſuo arbitrio, & prudentia ſubrogare valeant; iiſdem motu, poteſtate, & tenore, concedim9 & indulgemus.

Si

Si verò aliquē ex Antiſtitibus nunc per Eccleſias conſtitutis, & præfatâ facultate gaudētibus, ad aliarum Eccleſiarum regimen Apoſtolica auctoritate transferri contingat; ſive aliquis eorum ſit, quorum favore conſvetæ Literæ Secretarii Brevium ad hunc diem expeditæ non fuerint; ac denique qvum novi Epiſcopi Catholicis Gregibus in poſterum præficientur; volumus, atque ſtatuimus, ut ſingulis eorum hujuſmodi facultatem à Nobis, ſive à Romano pro tempore Pontifice poſtulantibus, Apoſtolicæ Literæ in forma Brevis gratis per omnia expediantur, quibus prædicta facultas ipſi concedatur non ad Trienniū, ſed ad omne tempus, quò adeptum ſemel Eccleſiæ regi.

Ampliora Indulta in poſterū concedentur per Literas Apoſtolicas.

gimen obtinebunt; adjecta etiã facultate ſubdelegandi tam pro Civitate, quàm pro Diœceſi, non quidem in caſu dumtaxat impedimenti cum nocturno tẽpore conjuncti, ſed in omnibꝰ & per omnia ad normam eorũ, quæ pro Epiſcopis nunc exiſtẽtibus, & indulto hujuſmodi actu gaudẽtibus, ſupra ſtatuimꝰ.

Etiã favore Prælatorum Inferiorũ juris dictionẽ habẽtiũ.

Inſuper pro Prælatis Inferioribus Territorium ſeparatum habentibus, cum vera qualitate nullius, & activa in Clerum & Populum juriſdictione; quamvis Prædeceſſores Noſtri hanc de præterito conſvetudinẽ non habuerĩt; nihilominꝰ de Apoſtolica liberalitate, ac ſimili motu & tenore concedimus, & indulgemus, ut, ſi ab ipſis hujuſmodi facultas petita fuerit, ſimiles

Li-

Literæ in forma Brevis in posterum singulis eorum expediātur, juxta eandem formam, mutatîs mutandîs, quam pro Episcopis constituimus; ne exceptâ quidem facultate subdelegandi, ut supra; dummodò ipsi Prælati hanc gratiam postulantes, Apostolicis Literis nostris Anno Incarnationis Dñicæ MDCCXL. nonô Kalend: Decembris datis, quarum initium est *Quod sancta*, impressis in Bullario nostro *Tom: 1. num:* 7. obtemperaverint; nimirum sacra Apostolorū Limina præscriptis temporibus visitaverint, & relationē statùs Ecclesiarum sibi subjectarum Apostolicæ Sedi exhibuerint; vel, quatenùs Prælationis honorem de novo accipiant, debitū juramentum in memorata Cō-

sti-

ſtitutione præſcriptum antea præſtiterint.

Indulta non exſpirant morte Pontificis. Dum autem hujuſmodi facultatem Epiſcopis eam actu obtinentibus prorogavimus, & ampliavimus, ut præfertur; cæteris verò, tam Epiſcopis, quàm Prælatis inferioribus in poſterũ eam petentibus, ſupradictâ forma & amplitudine concedendã fore decrevimus, ſequitur, ut hujuſmodi Indulta nequaquam morte concedentis exſpirent; qvum juriſdictio delegata in iis, quæ non juſtitiam, ſed gratiam concernunt, etiam poſt obitum delegantis manere debeat. *Nec ſubdelegationes per ceſſum aut deceſſum ſubdelegãtis* Quoniam verò iiſdem Epiſcopis, & Prælatis permittimꝰ, ut hujuſmodi facultatem, pro Incolarum Civitatum, Locorũ, atque Diœceſum opportunitate

&

& necessitate, uni, vel pluribꝰ Sacerdotibus in posterum subdelegare valeant; statuimus atque decernimus, hujusmodi subdelegationes, per subdelegantis cessum aut decessum, similiter non expirare; sed potestatem ipsis tributam perseverare usq; ad superventum novi Præsulis, cujus arbitrio relinquimus, eosdem in hujusmodi officio confirmare, vel ab eo removere. Atque ita quicumque Antistes memoratam facultatem à Romano Pontifice semel obtinuerit, eo decedente, opus non habet pro illius confirmatione ad Apostolicæ Cathedræ Successorem recurrere. Sicque etiam cedente, vel decedente Episcopo, seu Prælato, à quo eadem facultas in sua Diœcesi, aut Territorio

sub-

ſubdelegata fuerat, novâ conceſſione opus non erit pro temporaneo Vicariorũ Capitulariũ, aut Apoſtolicorum, regimine; qvum Subdelegatorum auctoritas ſemper manere debeat, quã diù vel Epiſcopus ipſe, aut Prælatus, vel illius Succeſſor eandẽ ipſis non ademerit.

Hâc igitur ratione animarũ ſaluti conſulentes, quantũ nobis in Domino licuit, piam cõſvetudinem applicandi plenariã Põtificiam indulgentiam Eccleſiæ Filiis in mortis articulo cõſtitutis, ampliare, & faciliorem reddere curavimus. Permiſsâq; Venerabilibus Fratribus, ac Dilectis Filiis, Eccleſiarũ Epiſcopis & Præſulibus, facultate alios Sacerdotes ad hunc effectum, tam in Civitatibus, quàm in

Di-

Dioecesibus subdelegandi, non parùm levaminis eorum anxietatibus, & sollicitudinibus per Nos allatum esse putamus. Verùmtamen ipsis declaratum volumus, non id propositum Nobis fuisse, ut eos prorsus eximeremus ab hoc paternæ charitatis officio, per se ipsos adeundi miseros ægrotos Plenariæ absolutionis in extremo articulo adipiscendæ cupidos; sed ut eorum pietatem opportunè juvaremus, ne, dum ipsi aliisPastoralibûs curîs detinentur, dolere debeant, commissos sibi Fideles hôc tantô spirituali beneficiô destitutos ex hac vita migrare. Qui verò pium hujusmodi opus per semetipsos exercere gaudēt (quod sanè omnes, quoties legitimè impediti non fuerint, fa-

Monitũ ad Episcopos ut ad Ægrotos personaliter accedant

ctu-

cturos esse confidimus,) meminerint, non id dumtaxat erga nobiliores, & Potētes hujus sæculi, sed erga pauperes quoq; & abjectæ sortis homines præstandum esse. Qua de re utiliter legi poterit Prædecessoris Nostri S. Gregorii Magni Homilia XXVIII. in Evāgelia ad cap: IV. Joannis. *Erat quidam Regulus, cujus Filius infirmabatur Capharnaum*, in qua mirabilem atque cœlestem observat amantissimi Redemptoris Nostri JESU Christi agendi rationem, qui ad invisendum ægrotantē Reguli Filium invitatus ire abnuit, ad Centurionis Servum nec invitatus iturum se profitetur: *Quid est quod Regulus rogat, ut ad ejus filium veniat, & tamen venire recusat; ad servum verò*

Cen-

Centurionis non invitatur, & tamen se corporaliter ire pollicetur? Reguli filio per corporalem præsentiam non dignatur adesse; Centurionis servo non dedignatur occurrere.

Ut autem indulgentiæ fructus à Fidelibus in mortis articulo percipiatur, hoc sedulò agendum erit, ut Populus in Sacris Concionibus, & Cathechesibus frequẽter edoceatur, quòd iis, qui gratiæ Dei, quam in baptismo acceperunt, ingrati, per actualia peccata Spiritum Sanctum contristaverũt, & tẽplum Dei violare non sunt veriti, quantumvis æterna supplicia, in Pœnitentiæ Sacramento condonata fuerint, nihilominus temporalis plerumq; pœna Divinæ justitiæ exsolvenda super- *Monita salutaria Fidelibus incülcãda*

est, cujus remissio obtinenda est non solùm per satisfactiones à Sacerdote Confessario in ipso Pœnitentiæ Sacramēto pro mēsura delecti impositas, aut per Christianam tolerantiam earum adversitatum, à quibus mortalium vita immunis esse nequit; verùm etiam per jejunia, eleemosynas, orationes, & alia pia spiritualis vitæ exercitia; alioquin verendum esset, ne salutis remedia ab Ecclesiæ benignitate fidelibꝯ suppeditata, paulatim in pravæ libertatis, & licentiæ fomentum traherētur; compluribus sibi temerè blandientibus de remissione tùm sempiternæ pœnæ, per Sacramentalem absolutionem, tum temporalis, per Indulgentiæ Pontificiæ applicationem, in exitu vitæ impetrādâ;

dâ ; neque cogitantibus, quàm incertum ſit omnibus non ſolùm quâ horâ, & quô mortis genere ex hac vita migrandum ſibi fuerit; ſed etiam an Indulgentiã, licèt externo ritu ſibi applicatã, cum effectu ſint percepturi. Præ poſtera æquè ac periculoſa antiquîs Eccleſiæ temporibûs inoleverat conſvetudo, ut non pauci ex iis, qui ad Baptiſmum nomina obtulerant, ad finem uſq; vitæ ipſius Sacramenti perceptionem prorogarent, quô ſcilicet interim ingeniô liberè indulgerent, ac demum qvum è vita diſceſſuri eſſent, per ſalutare lavacrum, ab omni culpa, & tam ab æterna, quàm à temporali pœna ſoluti, ad cœleſte Regnum rectà transferrentur; contra quos extant graviſſimæ

objurgationes Sancti Gregorii Nazianzeni in Oratione XL, & Sancti Joannis Chrysostomi in Homilia I. super Acta: sed & Ecclesia Catholica pravam hujusmodi confidentiam improbare se declaravit, dum eos, qui in mortis periculo Baptismum susceperant, si convaluissent, à sacris Ordinibus, & ab Officiis Ecclesiasticis arcendos, ac perpetuò irregulares fore decrevit.

Religionis actus moribundis Fidelibus insinuandi.

Et quoniam Sacerdotibus, qui fideles in extremo agone laborantes piè adjuvant, vel Ecclesiæ Sacramenta ipsis ministrant, Rituale Romanum injungit, ut si ægrotus indulgentiam plenariam legitima auctoritate concessam consequi valeat, eam illi in mentem reducant, proponantque quid ad eam consequendam

dam agere debeat, ex his autẽ, qui ad hujusmodi statum redacti sunt, alii quidem cum plena cognitione integrum loquelæ usum retinent, alii verò loquendi facultatem amiserunt, licet antea sinceræ contritionis indicia dederint, eaque adhuc ratione utentes, identidem dare non desinant; ideò, quò certiùs prædicti omnes indulgentiæ fructum consequi valeant, præfatis Sacerdotibus mandamus, ut omni ratione studeant moribũdos fideles excitare ad novos de admissis peccatis doloris actus eliciendos, concipiendosque ferventissimæ in Deum charitatis affectus; præsertim verò ad ipsã mortem æquô ac libentî animô de manu Domini suscipiendam. Hoc enim præcipuè opus in hu-

Præsertī acceptatio mortis, tanquā opus pro Indulgētia injunctum.

jusmodi articulo cōstitutis imponimus, & injungimus, quô se ad plenariæ indulgentiæ fructū consequendum præparent, atq; disponant. Qua in re auctor Nobis est Sanctus Doctor Augustinus, qui in *Libro XIII. de Civit: Dei cap: 6*. postquam horridam mortis speciem, eique renitentes hominum animos descripsit, quodque in aliis suis operibus non semel docuerat, mortem nimirum esse peccati originalis pœnam, ibi quoque asseruit, & confirmavit; hæc ad rem nostram absolute subdit: *Quidquid tamen illud est in morientibus, quod cum gravi sensu adimit sensum, piè fideliterq; tolerando, auget meritum patiētiæ, non aufert vocabulum pœnæ. Ita cum ex hominis primi* per-

perpetuata propagine procul dubio sit mors pœna nascentis; tamen, si proprietate justitiâque pendatur, sit gloria renascentis; & cùm sit mors peccati retributio, aliquando impetrat, ut nihil retribuatur peccato.

Pro impertienda verò Benedictione fidelibus in mortis articulo constitutis, applicandaque ipsis plenaria indulgentia, qvum nulla certa formula olim præscripta foret sanctæ memoriæ Prædecessor noster Benedictus Papa XIII. Anno Domini MDCCXXVI., pias quasdam Preces & Orationes ad hunc effectũ adhibendas publicari mãdavit; quarum exemplo, in his quæ opportuna judicavim9, inhærentes, aliam de novo formulam, cum his, quæ in hac nostra *Formula impertiẽdæ Benedictionis à Pontifice constituitur.*

Constitutione præscripta sunt, magis congruentem confecimꝰ & instituimus, quam ab omnibus in posterum usurpari præcipimus; mandantes hoc ipsum inculcari, & injungi in Apostolicis Literis, quæ deinceps pro cõcessione prædictæ facultatis indulgentiæ plenariæ moribundis impertiẽdæ ut præmisimus, expediendæ erunt.

Clausulæ & derogationes. Ac decernentes, ipsas præsẽtes Literas semper validas, & efficaces existere, & fore, suosq; plenarios effectus perpetuò sortiri, & obtinere, atque iis, ad quos spectat, seu spectabit in futurum, plenissimè suffragari: non obstantibûs Apostolicîs, & in Generalibus, seu Provincialibus, aut Synodalibus Conciliis editîs generalibûs, seu speciali-

bus

bûs Cõſtitutionibûs, ac quibuſcumque contrariîs, etiam Congregationum S. R. E. Cardinalium, Decretîs, & Reſolutionibûs, etiam Apoſtolica auctoritate approbatîs, roboratîs, & pluries confirmatîs; uſibûs quoque, ſtilibûs, & conſvetudinibûs, etiam immemorabilibûs. Quibus omnibus & ſingulis, ad præmiſſorum effectum, motu, ſcientiâ, & poteſtate præfatis, ampliſſimè derogamus, aliiſque contrariis quibuſcumque.

Volumus autem, ut earumdem præſentium tranſumptis, ſive exemplis, etiam impreſſis, manu Notarii publici ſubſcriptis & ſigillô Perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica cõſtitutæ munitis, eadem ubiq; fides habeatur, quæ ipſis præſentib9 haberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Fides præſtanda tranſumptis.

Tenor Formulæ supra enunciatæ.

Formula igitur, quam pro impertiẽda Benedictione, & Plenaria Indulgentia moribundis fidelibus applicanda, ut præfertur, in posterum adhibendam esse præscripsimus, talis est:

MODUS

A SS. D. N. BENEDICTO PAPA XIV. approbatus.

Pro opportunitate temporis servandus, ut infra in Rubricis notatur, ad impertiendam benedictionem in articulo mortis constitutis, ab his, qui facultatẽ habent à Sede Apostolica delegată.

BEnedictio in Articulo mortis cùm soleat impertiri post Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ & extremæ Unctionis illis Infirmis, qui vel illam petierint, dum sana mente, & integrîs sensibûs erant, seu verisimiliter petiissĕt,

vel

vel dederint ſigna contritionis; impertienda iiſdem eſt, etiamſi poſtea linguæ, cæterorumque ſenſuum uſu ſint deſtituti, aut in delirium, vel amentiam inciderint. Excommunicatis *verò, impœnitentibus, & qui in manifeſto peccato mortali moriuntur, eſt omnino deneganda.*

Habens prædictam facultatẽ, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat: Pax huic Domui &c, *ac deinde ægrotum, cubiculum, & circumſtantes aſpergat aquâ benedictâ, dicẽdo Antiphonam:* Aſperges &c.

Quod ſi ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, & abſolvat. Si Confeſſionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus benedictionis efficacia, ac virtute, ſi tem-

pus

pus ferat, breviter admoneat, tum instruat, atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteactæ vitæ expiationem libẽter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultrò acceptandũ quidquid ei placuerit, & mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem pænarum, quas peccando promeruit. Tum piîs ipsum verbis consoletur, in spem erigens fore, ut ex divinæ munificentiæ largitate eam pœnarum remissionem, & vitam sit consecuturus æternam. Postea dicat:

℣ Adjutorium nostrũ in Nomine Domini,

℟ Qui fecit Cœlum, & terrã.

Antiphona.

Ne reminiscaris Domine delicta famuli tui, (*vel* Ancillæ tuæ) neq; vindictã sumas de peccatis ejus.

Ky-

Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster &c.

℣ Et ne nos inducas in tentationem,

℟ Sed libera nos à malo.

℣ Salvum fac servum tuum, (*vel* Ancillam tuam, *& sic deinceps.*)

℟ Deus meus sperantem in Te.

℣ Domine exaudi orationem meam,

℟ Et clamor meus ad te veniat.

℣ Dominus vobiscum,

℟ Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

CLementissime DEUS, Pater misericordiarũ, & Deus totitius consolationis, qui neminẽ vis perire in te credentem, atq; sperantem, secundum multitudinem miserationũ Tuarum, respice propitius Famulum Tuum

N,

N, quem tibi vera Fides, & ſpes chriſtiana commendant. Viſita eum in ſalutari Tuo, & per Unigeniti Tui Paſſionem, & Mortem, omnium ei delictorum ſuorum remiſſionem, & veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitûs ſui, Te Judicē propitiatum inveniat, & in Sāgvine ejuſdē Filii Tui ab omni macula abluta, tranſire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Chriſtū Dñum noſtrum.

Tum dictô ab uno ex Clericis adſtantibus Confiteor &c. *Sacerdos dicat* Miſereatur &c. *deinde:*

Dominus Noſter Jeſus Chriſt9 Filius Dei vivi, qui Beato Petro Apoſtolo ſuo, dedit poteſtatem ligandi, atque ſolvendi, per ſuam piiſſimam miſericordiam recipiat confeſſionē Tuam, & reſti-

ſtituat Tibi ſtolam primã, quam in baptiſmate recepiſti; & ego facultate mihi ab Apoſtolica Sede tributâ, Indulgentiam plenariam, & remiſſionem omnium peccatorum tibi concedo. In Nomine Patris, &c.

Per ſacroſancta humanæ reparationis myſteria, remittat tibi Omnipotens Deus, omnes præſentis, & futuræ vitæ pœnas, Paradiſi portas aperiat, & ad gaudia ſempiterna perducat, Amen.

Benedicat Te Omipotens Deus, Pater, Filius, & Spiritus S. Amẽ.

Si verò infirmus ſit adeò morti proximus, ut neque Confeſſionis generalis faciendæ, neq; præmiſſarum precum recitandarũ tempus ſuppetat, ſtatim Sacerdos benedictionem ei impertiatur.

Nulli ergo omninò hominũ lice- *Sanctio.*

liceat paginam hanc nostrarum confirmationis, prorogationis, ampliationis, & cōcessionis, mādatorum, statutorum, decretorum, ac derogationum infringere, vel ei ausu temerario cōtraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursurū.

Dat: Pōtificatûs Anno 7. die 5. Aprilis 1747. Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem, Anno Incarnationis Dominicæ, millesimô septingentesimô quadragesimô septimô, Nonîs Aprilis, Pontificatûs Nostri Annô Septimô.

D. Card: Passioneus.

J. Datarius. V I S A

De Curia J. C. Boschi.

J. B. Eugenius.

Loco † Plumbi.

Re-

Regestrata in Secretaria Brevium.

ANno à Nativitate Domini Nostri JESU CHRISTI, millesimô septingentesimô quadragesimô septimô, Indictione decimâ, die verò quartâ Maji, Pontificatûs autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri, Domini BENEDICTI Divinâ Providentiâ Papæ XIV. Annô septimô, supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad valvas Basilicæ Lateranensis, & Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, Curiæque General in Monte Citatorio, & in Acie Campi Floræ, ac in aliis locis solitis, & consvetis Urbis per me Joannem Baptistã Angelini Apost: Curs.

Franciscus Bartolotti Mag: Curs.

EXemplar præsens ex exemplari Romano reimpressum, collationatum cum eodem Exemplari Romano concordare in omnibus atteslor. In cujus

 rei

rei fidem præſentes ſubſcripſi, & Sigillô Illuſtriſſimi & Reverendiſſimi Domini, Domini Alberti ex Comitibus de Archintd, Archiepiſcopi Nicæni, & Nuncii Apoſtolici in Regno Poloniæ communivi. Varſaviæ inCãcellaria Nuntiaturæ Apoſtolicæ hâc die 27. Menſis Novembris, Annô Domini 1747.

Petrus Jaſtrzewſki, Publicus Sacrâ Authoritate Apoſtolicâ Notarius, Nuntiaturæ Apoſtolicæ in Regno Poloniæ Vice-Cancellarius.

mpp.

THE.

THEODORUS
Dux in Klewan & Zukow
CZARTORYSKI,
Dei, & Apostolicæ Sedis Gratiâ. Episcopus Posnaniensis, & Varsaviensis, Delegatus Apostolicus.

UNiverso Clero Sæculari & Regulari, etiam RR. PP. Soc: Jesu, in Diæcesi nostra Posnaniensi, & Archidiaconatu Varsaviensi constitutt: Nobis in Christo Dilectis salutem in Domino. Non Vos latet Dilectissimi pius zelus, & indefessa Sanctissimi Domini Nostri, Domini BENEDICTI XIV. Pontificis Maximi circa curam, & salutem animarum sollicitudo, quæ Vobis, & universo Orbi Christiano, ex tot Sanctissimis, & verè Apostolicis Constitutionibus editis, & per Nos publicatis sat manifestè innotuit. Videte nunc nova hujus Pontificiæ solli-

citudinis, in præſenti Conſtitutione Argumenta, quæ Vobis præ oculis, animiſq; Veſtris ponimus, ut non tantùm legere poſſitis, quæ ſcripta ſunt, ſed etiam intelligere, quæ agere debeatis. Et licet tam Sancto, tamque ſalutari operi adimplendo, Noſmet Ipſi Vires Noſtras quantumvis imbecilles minimè ſubtrahere ſtudeamus, quoniam tamen publica Regni & amplæ Diœceſis Noſtræ negotia, Nos ſæpè numerò avocare non deſinunt. Proinde in partem ſollicitudinis Noſtræ, Perilluſtres, & Reverendiſſimos Vicarios, & Officiales Noſtros Generales Poſnanienſem, & Varſavienſem, tum Perilluſtrem Judicem Surrogatum Poſnanienſem, uti viros pios, & aliîs virtutum, & probitatis meritîs cõmendatos deputandos, & ſubdelegandos eſſe duximus, prout Authoritate Apoſtolicâ Nobis ſpecialiter Delegatâ, deputamus, & ſubdelegamus. Committen-

tentes eisdem, ut non tantùm per se ipsos Benedictionem, & Indulgentiã Christi fidelibus, in articulo mortis constitutis, ad mentem ejusmodi Cõstitutionis impertiri studeant, sed etiam aliis Viris probis eandem facultatem eâdem Authoritate Apostolicâ à Nobis concessâ, communicare non dedignentur. Quam Nos etiam præsentibûs Literîs Nostrîs, Illustribus, & Admodùm Reverendis Decanis Foraneis, necnon Ecclesiarum Parochi liũ Præpositis, Parochis, Commendariis, & Vicariis, curam animarum gerentibus, (quos non dubitamus cum cõgrua idoneitate qualitates in Constitutione præscriptas possidere) damus, & concedimus, simulq; eosdem in Domino hortamur, ut circa largitionem ejusmodi Benedictionis, & Indulgẽtiæ Plenariæ præscriptum præinsertæ Cõstitutionis Sanctissimi Domini Nostri, modumq; & formam observent observari-

variq; curent. Ut autem hujusmodi Constitutio Sedis Apostolicæ, & Nostra Subdelegatio eò faciliùs innotescat, eandem typîs imprimi, & viâ cursoriâ per Decanatus transmitti mãdavimus, & in majorem præmissorũ fidem præsentes manu Nostrâ subscriptas, Sigillô communiri jussimus. Datum Posnaniæ in Palatio Nostro Episcopali ad Ecclesiam Cathedralem, die 13tia Mensis Januarii. Anno Domini 1748vô.

THEODORUS Episcopus,
quà Delegatus Apostolicus.

(L.✠S.)

Stephanus Skrzebowski, suæ Celsitudinis Secretarius.
mpp.